

HAFNARREGLUGERÐ

nr. 287/2005

fyrir Hafnasamlag Norðurlands bs, með áorðnum breytingum.

sbr. rg. 1183/2006, gildist. 19.01.2007 og rg. 201/2010, gildist. 10.03.2010

1. gr.

Stærð og takmörk hafnarinnar.

[Hafnir Hafnasamlags Norðurlands bs. eru: Akureyrarhöfn, Grenivíkurhöfn, Grímseyjarhöfn, Hjalteyrarhöfn, Hríseyjarhöfn og Svalbarðseyrarhöfn.

Stærð og takmörk hafnarsvæðis fyrir Akureyrarhöfn eru:

Á sjó: Að norðan er lína beint í austur frá þeim stað, þar sem mörk lögsagnarumdæmis Akureyrar og Hörgárbyggðar koma til sjávar, fram í miðjan Eyjafjörð, þaðan inn eftir miðjum firði að línu úr Glerárósi í Geldingsá og liggja mörkin þaðan til lands austan fjarðarins um þá línu. Innan þessara marka afmarkast höfnin af landinu.

Á landi: Í samræmi við aðalskipulag fyrir Akureyri á hverjum tíma.

Stærð og takmörk hafnarsvæðis fyrir Grenivíkurhöfn eru:

Á sjó: Að vestan af línu, sem hugsast dregin frá norðurenda Þengilshöfða (Nöfum) í norðurenda Hríseyjar, en að norðan af línu, sem hugsast dregin réttvísandi í vestur frá íbúðarhúsinu á Melum. Innan þessara marka afmarkast höfnin af landinu.

Á landi: Í samræmi við aðalskipulag fyrir Grenivík á hverjum tíma.

Stærð og takmörk hafnarsvæðis fyrir Grímseyjarhöfn eru:

Á sjó: Að norðan af línu, sem hugsast dregin réttvísandi í vestur frá Hrauntanga, 1000 m frá landi en að sunnan af samsíða jafnlangri línu úr Borgarhöfða. Að vestan takmarkast hafnarsvæðið af línu, sem hugsast dregin milli vesturenda þessara lína.

Á landi: Í samræmi við aðalskipulag Grímseyjar á hverjum tíma.

Stærð og takmörk hafnarsvæðis fyrir Hjalteyrarhöfn eru:

Á sjó: Að norðan af línu sem hugsast dregin beint í austur frá þeim stað sem mörk Arnarholts og Hjalteyrar koma til sjávar, fram í miðjan Eyjafjörð, þaðan inn eftir miðjum firði að línu sem hugsast dregin beint í austur frá þeim stað, þar sem mörk Hjalteyrar og Ytri-Bakka koma til sjávar.

Á landi: Í samræmi við aðalskipulag fyrir Hjalteyri á hverjum tíma.

Stærð og takmörk hafnarsvæðis fyrir Hríseyjarhöfn eru:

Á sjó: Að vestan af línu, er hugsast dregin frá Daltnesi í Hálshorn, eða vestur fram í mitt sund milli eyjar og lands. Að austan af línu, er hugsast dregin frá svonefndu Eyjarhorni réttvísandi í suður, einnig fram í mitt eyjarsund. Að sunnan takmarkast höfnin af beinni línu, er hugsast dregin milli suðurendapunkta, austur- og vesturtakmarkalínu hafnarinnar.

Á landi: Í samræmi við aðalskipulag fyrir Hrísey á hverjum tíma.

Stærð og takmörk hafnarsvæðis fyrir Svalbarðseyrarhöfn eru:

Á sjó: Að norðan af línu, sem hugsast dregin þvert í vestur úr Svalbarðseyrarodda, 40 m norðan vitans. Að sunnan af línu sem hugsast dregin þvert í vestur úr Sigluvíkurklöppum. Að vestan af línu, sem dregin er úr norðurlínu 500 m frá fjöruborði og þvert í suður, 500 m framan við Sigluvíkurklappir. Innan þessara marka afmarkast höfnin af landinu.

Á landi: Í samræmi við aðalskipulag fyrir Svalbarðseyri á hverjum tíma.

Landsvæði hafnanna skiptast í:

Hafnarbakka og bryggjur.
Farmstöðvar og önnur afgreiðsluvæði.
Götur.
Lóðir, iðnaðar- og baksvæði.¹

2. gr.

Stjórn Hafnasamlags Norðurlands.

Akureyrarkaupstaður, Arnarneshreppur, Grýtubakkahreppur, Hörgárbyggð og Svalbarðsstrandarhreppur, eru sameigendur hafnasamlagsins. Sveitarstjórnir fara með yfirstjórn hafnamála, en framkvæmdastjórn skal falin hafnarstjórn og hafnarstjóra.

Hafnarstjórn er kjörin af hlutaðeigandi sveitarstjórnnum skv. þeim reglum er gilda um kjör fastra nefnda sveitarstjórnar. Hafnarstjórn skipa 7 fulltrúar og 7 til vara og er kjörtímabil þeirra hið sama og sveitarstjórna. Stjórnarmenn skulu kosnir af hlutaðeigandi sveitarstjórnnum þannig:

5 aðalmenn og 5 til vara af bæjarstjórn Akureyrarkaupstaðar.

1 aðalmaður og 1 til vara af hreppsnefndum Arnarneshrepps og Hörgárbyggðar. 1 aðalmaður og 1 til vara af hreppsnefndum Grýtubakkahrepps og Svalbarðsstrandarhrepps. Stjórn hafnasamlagsins kys sér formann úr hópi kjörinna hafnarstjórnarmanna. Hafnarstjórn skiptir að öðru leyti með sér verkum.

Auk hinna kjörnu fulltrúa skal hafnarstjóri sitja fundi hafnarstjórnar með málfrelsi og tillögurétt.

3. gr.

Starfs- og valdsvið hafnarstjórnar.

Hafnarstjórn hefur umsjón með fjármálum, rekstri, viðhaldi og nýbyggingum hafnasamlagsins. Leita skal staðfestingar sveitarstjórna sameigenda á fjárhagsáætlun hafnarsjóðs svo og lántökum hafnarsjóðs lengur en yfirstandandi fjárhagsár.

Hafnarstjórn hefur ákvörðunarvald um rekstur hafnasamlagsins, svo sem ráðstöfun á aðstöðu, þ.m.t. leiga á húsnæði og landi í eigu samlagsins.

Hafnarstjórn veitir leyfi til almennrar starfsemi á hafnarsvæðum sem samræmist skipulags- og byggingarskilmálum og sem ekki eru háð leyfi sveitarstjórnar. Hafnarstjórn hefur vald til að takmarka afnot af hafnarsvæðum fyrir starfsemi sem ekki er í samræmi við fyrrgreinda skilmála eða hindrar eðlilega hafnarstarfsemi. Sveitarstjórn gefur út byggingar- og framkvæmdaleyfi og úthlutar lóðum á hafnarsvæðum að fengnum tillögum hafnarstjórnar. Engin mannvirkjagerð má fara fram á hafnarsvæðum nema með samþykki hafnarstjórnar.

Hlutaðeigandi sveitarstjórn annast gerð aðal- og deiliskipulags hafnarsvæða. Sveitarstjórn er skylt að hafa samráð við hafnarstjórn við gerð þess. Öll mannvirkjagerð á hafnarsvæðum skal vera í samræmi við samþykkt aðal- og deiliskipulag. Sækja skal um framkvæmdaleyfi til viðkomandi sveitarstjórnar vegna framkvæmda sem undanþegnar eru ákvæðum um byggingarleyfi sbr 27. og 36. gr. skipulags- og byggingarlaga nr. 73/1997. Viðkomandi sveitarstjórn veitir framkvæmdaleyfi fyrir nýjum hafnarmannvirkjum.

4. gr.

Starfs- og valdsvið hafnarstjóra.

Hafnarstjóri er ráðinn af hafnarstjórn og fer hann með daglega stjórn samlagsins í umboði hafnarstjórnar. Hafnarstjóri undirbýr mál sem leggja á fyrir hafnarstjórn, veitir viðtöku erind-

¹ Rg. 201/2010, 1. gr.

um til hennar og sér um framkvæmd samþykktu hafnarstjórnar. Hann veitir hafnarstjórn upplýsingar um málefni samlagsins. Hann sér um að fjárhagsáætlun sé fylgt og ber ábyrgð á fjárreiðum hafnarsjóðs. Hann er yfirmaður allra starfsmanna hafnarinnar og sér um ráðningu þeirra og uppsögn.

Hafnarstjóri skal vinna störf sín í samræmi við ákvæði hafnalaga og hafnareglugerða, auk reglugerðar þessarar og fara að öðru leyti eftir samþykktum hafnarstjórnar.

Hafnarstjóri sér um að gætt sé reglu á öllum hafnarsvæðum hvort sem er á sjó eða landi. Er öllum skylt að hlýða fyrir mælum hans, eða þeirra sem hann felur störf við eftirlit og aðgæslu.

5. gr.

Um aðra starfsmenn hafnasamlagsins.

Starfsmenn hafnasamlagsins sem hafa umsjón með eignum samlagsins, gæta reglu og sinna skipaþjónustu, skulu bera skilríki um starf sitt og/eða einkennisbúning samkvæmt ákvörðun hafnarstjórnar.

Starfsmenn samlagsins skulu gæta allrar kurteisi í starfi en skipunum ber að hlýða þegar í stað. Telji einhver sig órétti beittan af hálfu starfsmanna samlagsins getur hann kært það til hafnarstjórnar.

8. gr.

Hafnsaga og önnur þjónusta við skip.

[Öll skip lengri en 100 m, að undanteknum innlendum fiskiskipum, skulu taka hafnsögumann um borð við siglingu inn í, út úr eða um hafnarsvæði Hafnasamlags Norðurlands, nema atvik eigi við samkvæmt 3. mgr.

Sérhvert skip, sem er á leið til hafnar innan Hafnasamlags Norðurlands og óskar eftir hafnsögu, skal gera boð um það til hafnsögumanns með minnst 3ja klst. fyrirvara. Er hafnsögumanni skylt að fara til móts við skipið allt að 3 sjómílum undan mörkum viðkomandi hafnar, ef skipstjóri æskir þess. Hafnsögumaður vísar skipinu leið til hafnar og má eigi yfirgefa það án samþykkis skipstjóra, fyrr en skipið er komið í viðlegu. Heimilt er hafnsögumanni meðan hann hefur ekki lokið starfi sínu að banna hverjum þeim sem ekki á lögmætt erindi að koma á skipsfjöl. Meðan hafnsögumaður dvelur um borð ber skipinu að sjá honum fyrir fæði. Hafnasamlagið veitir, eftir atvikum, aðstoð dráttarbáta, sér um bindingu skipa, sölu og afgreiðslu vatns og rafmagns. Hafnsögumaður ákveður notkun báta og mannafla eftir aðstæðum hverju sinni. Dráttarbátar hafnasamlagsins eru í þjónustu og á ábyrgð þess skips, er þeir aðstoða, frá því þeir taka við taug, eða fyrir mælum stjórnanda skipsins, er aðstoðar nýtur, og þar til taug er sleppt eða fyrir mæli gefin um að aðstoð sé lokið. Hafnsögumaður/skipstjórnarmaður skal vera í skipi, er það nýtur aðstoðar dráttarbáts.

Hafnarstjóra er heimilt að veita skipstjóra skips sem skal lúta hafnsögu skv. þessari grein, undanþágu frá hafnsögu. Skilyrði undanþágu er að skipstjóri hafi siglt viðkomandi eða sambærilegu skipi reglulega til hafnarinnar og ekkert verið athugavert við þær siglingar. Undanþágan gildir einungis til siglinga á það eða þau hafnarsvæði, sem viðkomandi hefur reglulega komið á. Nú hefur skipstjóri ekki gegnt skipstjórnarstörfum í 2 ár og fellur undanþágan þá niður. Undanþága frá hafnsögu skuldbindur viðkomandi skipstjóra til að hafa náíð talstöðvarsamband við hafnsögumenn og hlíta í einu og öllu fyrir mælum þeirra, ella má svipta þá undanþágunni fyrirvaralaust.

Hafnarstjóri getur veitt undanþágu frá hafnsöguskyldu ef sérstakar aðstæður eru fyrir hendi.]²

9. gr.

Umferð um hafnarsvæði Hafnasamlags Norðurlands.

Skipstjóri sem ekki hefur hafnsögumann um borð skal með talstöðvarsambandi við hafnarskrifstofu fá upplýsingar um hvar hann getur bundið skip sitt. Óheimilt er að binda skip annars staðar en þar sem starfsmenn hafnasamlagsins vísa til.

Innan hafna má ekki sigla skipum hraðar en aðstæður og góð sjómennska leyfa. Sérstaka aðgát skal sýna þegar farið er um svæði, þar sem unnið er að dýpkun, köfun og þess háttar enda skal við slík störf hafa uppi viðeigandi merki.

Skip mega ekki láta vélar ganga af svo miklu afli að öðrum skipum eða hafnarmannvirkjum stafi hættu af straumi frá aðal- eða þverskrúfum.

Skylt er að gæta allrar varúðar í meðferð elds og ljósa í skipum í höfnunum.

Sérhvert skip, sem ekki er bundið við bryggju eða hafnarbakka, skal hafa uppi fyrirskipuð ljós eða dagmerki.

Skemmti- og smábátar, þar með taldir ára- og seglbátar, skulu svo sem frekast er unnt forðast siglingaleiðir stærri skipa, sem eru á leið til eða frá höfninni.

Ennfremur skal sýna sérstaka aðgæslu er skip njóta aðstoðar dráttarbáta eða eru að leggja að eða frá viðlegu.

Ekkert skip má liggja við dufl eða akkeri á Pollinum nema með leyfi hafnarstjóra.

10. gr.

Um hafnargjöld.

Gjöld til hafnarsjóðs skulu innheimt samkvæmt gjaldskrá er settar skulu í samræmi við ákvæði gildandi hafnalaga, laga um siglingavernd og þjónustugjaldskrá sem hafnarstjórn setur.

11. gr.

Löggæsla á hafnarsvæðum.

Lögreglan á Akureyri hefur á hendi almenna löggæslu á hafnarsvæðum samlagsins.

Þeim sem ekkert lögmætt erindi eiga á hafnarsvæði er bannað að dvelja þar ef þeir með því tálma lestun, losun eða önnur störf, sem þar eru unnin. Banna má ónauðsynlegan akstur hvers konar ökutækja og ónauðsynlega umferð gangandi fólks um bryggjur, hafnarbakka, farmstöðvar og önnur afgreiðslusvæði á hafnarsvæðum. Fólk sem fer um hafnarsvæði er þar ávallt á eigin áhættu og ábyrgð.

Bannað er að skjóta af byssum eða öðrum skotvopnum við eða í höfnum hafnasamlagsins. Sömuleiðis er bannað að skjóta flugeldum á hafnarsvæði án leyfis.

Sand- og malarnám og önnur slík starfsemi er bönnuð á hafnarsvæðum án leyfis hafnarstjóra. Fiskveiðar á hafnarsvæðum mega ekki trufla eðlilega umferð og afgreiðslu. Bannað er að leggja veiðarfæri á eðlilegar siglingaleiðir innan hafnarmarka og er heimilt að fjarlægja slík veiðarfæri bótafast.

Hafnarstjóra skal þegar í stað tilkynnt um það sem bjargað er úr höfnum samlagsins en hann gefur lögreglunni skýrslu, telji hann þess þörf.

² Rg. 1183/2006, 1. gr.

12. gr.

Bryggjur, skipsflök og hlutir í hirðuleysi.

Ef skip lendir á grynningum eða sekkur þar sem það, að álitni hafnarstjóra, tálmar greiðri notkun hafnar, skal það fært burtu svo fljótt sem auðið er af eiganda, umráðamanni eða öðrum sem málið varðar. Verði dráttur á því, má hafnarstjóri láta færa skipið burt á ábyrgð og kostnað eiganda og/eða umráðamanns og skal það flutt á öruggan stað, að vali og eftir mati hafnarstjóra.

Hafnarstjóra er heimilt að láta selja viðkomandi skip, til lúkningar á kostnaði, á hvern þann hátt sem hagkvæmastur þykir, að undangenginni áskorun til eiganda og/eða umráðamanns um að fjarlægja skipið tafarlaust. Sala fari fram á kostnað og ábyrgð eiganda og/eða umráðamanns skips.

Ef skip, bátar, bryggjur, flutningstæki á landi eða annar búnaður, í eigu annarra en hafnasamlagsins, er í hirðuleysi á hafnarsvæði og/eða veldur óþrifnaði eða hættu, þá skal hafnarstjóri fyrirskipa eiganda og/eða umráðamanni að gera nauðsynlegar úrbætur innan ákveðins frests. Sé slíkum fyrirmælum ekki sinnt, má fjarlægja viðkomandi hlut á ábyrgð og kostnað eiganda og/eða umráðamanns og koma fyrir í geymslu á öruggum stað, eftir vali og mati hafnarstjóra.

Hafnarstjóra er heimilt að láta selja viðkomandi hlut á hvern þann hátt sem hagkvæmastur þykir, til lúkningar á kostnaði, að undangenginni áskorun til eiganda og/eða umráðamanns um að fjarlægja hlutinn tafarlaust. Sala fari fram á ábyrgð og kostnað eiganda og/eða umráðamanns.

13. gr.

Varnir gegn mengun og óþrifnaði.

Engum úrgangi eða rusli má kasta í hafnir samlagsins.

Eigi má draga, reka eða flytja á annan hátt, inn í hafnir, hvali, skipsflök eða neitt það sem valdið getur óþrifnaði, umferðartruflun eða óþægindum í höfnunum nema leyfi hafnarstjóra komi til.

Öllum skipum, farartækjum svo og verksmiðjum og öðrum atvinnurekstri er stranglega bannað að dæla eða láta renna í hafnirnar olú, lýsi, olíusora eða öðru sem valdið getur mengun.

Skip sem hyggjast taka fljótandi eldsneyti skulu áður hafa gert ráðstafanir til að eldsneyti renni ekki í sjóinn af þilfari ef óhapp verður við eldsneytistöku. Afgreiðsluaðila er óheimilt að afgreiða olú til skipa sem ekki hafa, að mati hafnarstarfsmanna, gert forsvaranlegar ráðstafnir til varnar mengun.

Um varnir gegn mengun sjávar og viðurlög við mengunarbrotum fer samkvæmt gildandi lögum á hverju tíma.

14. gr.

Beiðni um og skilyrði fyrir þjónustu.

Allir þeir sem óska eftir afgreiðslu fyrir skip, láni á tækjum eða þjónustu á einn eða annan hátt hjá höfnum samlagsins, skulu snúa sér beint til starfsmanna viðkomandi hafnar með beiðni þar að lútandi.

Heimilt er hafnarstjóra að neita þeim aðilum um aðstoð eða þjónustu, sem eru í vanskilum með gjöld til hafnar og hafa ekki sinnt ítrekuðum áskorunum hafnasamlagsins um greiðslu gjaldfallinna gjalda. Í slíkri áskorun skal geta um þær afleiðingar af vanskilum sem koma fram í 1. málslið greinarinnar.

15. gr.

Hverjum gefa skal fyrirmæli.

Fyrirmæli samkvæmt reglugerð þessari skulu gefin skipstjóra en stýrimanni ef skipstjóri er ekki á skipi. Ef stýrimaður er einnig fjarverandi má gefa einhverjum öðrum af skipshöfninni skipanir og er það jafngilt sem skipstjóri hefði sjálfur tekið við skipunum.

16. gr.

Um skaðabótaskyldu.

Um skaðabótaskyldu þeirra sem leið eiga um hafnir og hafnarsvæði samlagsins, vegna skemmda á höfn, mannvirkjum hennar eða áhöldum fer eftir almennum skaðabótareglum.

Ef ekki næst samkomulag um fjárhæð skaðabóta skulu þær ákveðnar með mati tveggja dómkvaddra matsmanna, dómkvaddra af héraðsdómi Norðurlands eystra. Hvorum aðila fyrir sig er heimilt að óska dómkvaðningar samkvæmt þessari grein. Kostnaður af mati greiðist að jöfnu.

Hvorum aðila fyrir sig er heimilt að krefjast yfirmats, innan mánaðar frá því matsgerð samkvæmt 20.2 gr. liggur fyrir og hefur verið kynnt aðilum. Til yfirmats skal dómkveðja þrjá matsmenn. Kostnaður við yfirmat greiðist af þeim sem þess krafðist, nema það sé honum í vil, þá skal kostnaður greiðast að jöfnu.

Niðurstaða dómkvaddra matsmanna, hvort sem er samkvæmt 20.2 eða 20.3 gr. skal vera endanleg niðurstaða um bótafjárhæð.

17. gr.

Kæruheimild.

Notendum hafna Hafnasamlags Norðurlands er heimilt að skjóta ákvörðunum hafnarstjórnar samkvæmt reglugerð þessari, öðrum en gjaldskrárákvörðunum, til Siglingastofnunar Íslands. Ákvörðunum Siglingastofnunar má skjóta til samgönguráðherra. Um málsmeðferð fer samkvæmt ákvæðum stjórnarsýslulaga.

18. gr.

Brot.

Brot gegn reglugerð þessari varða sektum nema þyngri refsing liggji við samkvæmt öðrum lögum. Um mál út af brotum á reglugerð þessari skal fara að hætti opinberra mála.

19. gr.

Gildistaka.

Reglugerð þessi, sem sett er samkvæmt 4. gr. hafnalaga nr. 61/2003 og 17. gr. laga nr. 417/2003 um vaktstöð siglinga, staðfestist hér með til að öðlast þegar gildi og birtist til eftirbreytni öllum þeim sem hlut eiga að máli. Jafnframt falla úr gildi hafnarreglugerðir fyrir: Akureyri nr. 98/1987, með síðari breytingum, Grenivík nr. 131/1978, með síðari breytingum og Svalbarðseyri nr. 220/1951 með síðari breytingum.

[Jafnframt falla úr gildi hafnarreglugerðir fyrir: Grímsey, nr. 120/1959 og Hrísey, nr. 9/1973.]³

Samgönguráðuneytinu, 1. mars 2005.

Sturla Böðvarsson.

Ragnhildur Hjaltadóttir.

³ Rg. 201/2010, 2. gr.